

GEDRAGSPROTOCOL STICHTING PROCON (inclusief protocol sociale veiligheid van Kanjer) bij onaanvaardbaar en antisociaal gedrag

Eerste versie: 09-01-2009

1^e revisie: 09-01-2013

2^e revisie: 2017 (vastgesteld in directiebestuur van 26-09-2017)

3^e revisie: 2022 (vastgesteld in het directiebestuur van 29-03-2022)

Inleiding

Dit gedragsprotocol is tot stand gekomen door inbreng van de Werkgroep Gedrag en het directiebestuur van stichting ProCon. Op alle ProConscholen wordt gewerkt met de methode 'Kanjertaining'. Kanjertaining is een schoolbrede aanpak om een veilig schoolklimaat te bewerkstelligen. Het heeft tot doel sociale problemen zoals pesten, conflicten, uitsluiting en sociaal teruggetrokken gedrag te voorkomen of te verminderen en het welbevinden te vergroten bij kinderen en jongeren. Naast Kanjertaining is een eigen gedragsprotocol voor alle betrokkenen in de school een middel om planmatig het ongewenste gedrag aan te pakken. Gewenst gedrag is te vinden in het kanjerprotocol van stichting ProCon.

Onaanvaardbaar gedrag

Onder onaanvaardbaar gedrag verstaan wij over het algemeen alle elk gedrag dat niet in overeenstemming is met de grondslag en de visie/missie van onze school/ stichting.

Concreet zien wij het volgende gedrag als onaanvaardbaar of als antisociaal:

- pesten
- bedreiging
- lichamenlijk en/of verbaal geweld
- agressie
- discriminatie
- ongewenste intimiteiten
- stelen
- vernieling
- vloeken
- aanhoudend storend gedrag tijdens het werk

Alle partijen hebben een verantwoordelijkheid voor het bevorderen en handhaven van een goe-de sfeer op school. Daarom wordt van alle partijen verwacht zich aan de volgende regels te houden:

- Een ieder heeft het recht en de plicht onaanvaardbaar en antisociaal gedrag van iedereen in de school te melden bij de leerkracht, de IB-er of de directeur
- Alle leerkrachten verplichten zich tot het serieus nemen van klachten en het nemen van stappen (*zie stappenplan*) die tot een oplossing kunnen leiden
- Ouders en kinderen verplichten zich tot het geven van eerlijke informatie met de leerkrachten/de directeur/ de IB-er
- Een ieder ondersteunt de aanpak op school (*beschreven in het stappenplan*) bij het oplossen van problemen

- Een ieder dient te waken over de grenzen van zijn eigen bevoegdheden: het is niet toegestaan, dat ouders of derden op school komen om eigenhandig problemen op te lossen
- Het gedragsprotocol zal om de vier jaar worden geëvalueerd en bijgesteld

Pesten

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische- en/of fysieke mishandeling door een kind of een groep kinderen van één kind, dat niet in staat is zichzelf te verdedigen. Het is pesten als de volgende 4 punten aan de orde zijn:

1. Het gebeurt systematisch 2. Er is sprake van ongelijk verdeelde macht 3. Er is psychische en/of fysieke schade 4. Er is onvoldoende weerbaarheid bij het slachtoffer

De piek van pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook door jongere kinderen wordt gepest.

Herkenbaar gedrag van een pestend kind:

- 'Ik weet van niets'- gedrag
- Brutaal, grote mond
- Zelf buiten schot blijven, meelopers zoeken
- Aanzien verwerven
- Iemand buiten sluiten
- Briefjes doorgeven
- Bezittingen afpakken
- Opmerkingen ten koste van een ander maken
- Op een neutrale plek iemand opwachten
- Het toezicht ontwijken

Herkenbaar gedrag van een slachtoffer:

- In zich zelf keren
- Niet kunnen slapen
- Niet naar school willen
- Een omweg nemen
- Buikpijn
- Huilerig/ verdrietig/ gefrustreerd/ boos
- Onherkenbaar gedrag vertonen
- Zelf een pestend kind worden

Een ieder heeft het recht en de plicht pestgedrag te melden bij de leerkracht, de IB-er of de directeur. Als leerkrachten pestgedrag signaleren of daar een melding van krijgen, gaat het stappenplan Onaanvaardbaar en antisociaal gedrag in werking.

STAPPENPLAN BIJ ONAANVAARDBAAR EN ANTISOCIAAL GEDRAG

1. Melding of signalering

De leerkracht, de IB-er of de directeur neemt de melding serieus

(Hierna wordt alleen de leerkracht genoemd, daar waar ook de IB-er of de directeur kan worden bedoeld. Ook wordt hierna alleen de mannelijke vorm gebruikt)

- De leerkracht onderzoekt d.m.v. een individueel gesprek met de dader, het eventuele slachtoffer én getuigen wat er is gebeurd en maakt daar aantekeningen van op een daarvoor bestemd formulier *(zie bijlage "klavertje vier formulier)*
- De leerkracht gaat een apart traject in voor het slachtoffer, de dader/veroorzaker en de groep en past hoor en wederhoor toe. De leerkracht houdt in deze fase primair het belang van het slachtoffer voor ogen.

2. Bewustmaking

De leerkracht gaat systematisch te werk

- De leerkracht probeert de dader/veroorzaker bewust te maken van het ongewenste gedrag
- De leerkracht spreekt met alle partijen af, dat het ongewenste gedrag stopt en/of geeft een opdracht die daartoe kan bijdragen
- De leerkracht maakt een afspraak voor een vervolgesprek na één week en noteert dit in het dossier van het kind
- De leerkracht observeert dagelijks de dader, het eventuele slachtoffer en de groep waartoe beiden behoren
- De leerkracht schakelt, waar nodig, collega's in
- De leerkracht evalueert na een week met alle betrokkenen, maakt zo nodig opnieuw afspraken en noteert die weer in het dossier
- Is na deze week het gedrag niet verbeterd, dan worden de ouders van de dader/veroorzaker en van het eventuele slachtoffer/benadeelde op de hoogte gebracht
- Er wordt een vervolgesprek gepland om te evalueren hoe het gaat
- Bij verbetering neemt de frequentie van de gesprekken af en kan de zaak worden afgerond

3. Het onaanvaardbare gedrag houdt aan

- Op school worden in ieder geval de IB-er en de directeur op de hoogte gebracht
- De ouders van alle partijen worden op de hoogte gebracht en gevraagd zich positief met de zaak in te laten
- Met de ouders wordt een volgend gesprek gepland. Van deze gesprekken moet verslag worden gemaakt en voor akkoord worden getekend door de gesprekspartners. De verslagen worden in het dossier bewaard.
- De gesprekken met de dader/veroorzaker verlopen in de richting van strafmaatregelen. Indien tijdens de gesprekken met de veroorzaker en de ouders van de veroorzaker geen duidelijke stappen ter afstemming worden gezet, wordt het Schoolmaatschappelijk Werk erbij betrokken.
- De gesprekken met het slachtoffer/benadeelde verlopen in de richting van het leren voorkomen van dergelijke situaties
- Bij verbetering neemt de frequentie van de gesprekken af en kan de zaak worden afgerond

- De ouders worden van de afronding op de hoogte gesteld

4. Sancties, als blijkt dat de stappen 1 t/m 3 onvoldoende resultaat hebben

- De directeur of de IB-er neemt de procedure over
- Gesprekken met de ouders worden structureel, tenminste om de 2 weken gevoerd, de gespreksverslagen worden getekend door de gesprekspartners. De verslagen worden in het dossier bewaard.
- Deskundige hulp wordt ingeschakeld, bijvoorbeeld Schoolmaatschappelijk Werk
- De dader of het slachtoffer worden eventueel in een andere groep geplaatst
- Bij verbetering nemen de strafmaatregelen en de frequentie van de gesprekken af, het kind kan wellicht worden teruggeplaatst en de zaak kan worden afgerond
- De ouders worden van de afronding op de hoogte gesteld

5. Als alle middelen zijn aangewend en het blijkt dat er geen gedragsverbetering is, start de procedure schorsing en/of verwijdering *(zie beleidsplan toelating en verwijdering)*

Het kan zijn dat op een later tijdstip de dader opnieuw terugvalt in het onaanvaardbare gedrag. De leerkracht zal dan het stappenplan opnieuw hanteren, met dien verstande dat dan stap 2 kan worden overgeslagen.

Bijlage 1

Wat kunnen we doen aan ongewenst gedrag?

Op school

Werken met het gedragsprotocol, zowel preventief als corrigerend (*stappenplan*).

We werken vanuit de principes van de Kanjertraining. Stichting ProCon heeft een Werkgroep Gedrag, die in voorkomende gevallen kan meedenken en hulp kan aanbieden. De werkgroep werkt aan het voorkomen van pesten, door de teams van de scholen handreikingen te doen in de preventieve sfeer. Voor collega's met gedragsvragen is er sprake van de mogelijkheid om door middel van intervisie samen problemen te verkennen en mogelijke oplossingen te bieden.

Thuis

Ouders van gepeste kinderen

- Meld altijd, dat uw kind gepest wordt. Dit kan op school bij de leerkracht, de directeur of de IB-er of de vertrouwenspersoon
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, de club of elders, probeer dan het probleem ter sprake te brengen met de ouders van het pestende kind, de clubleiding of andere verantwoordelijke personen
- Steun uw kind in het idee dat er een eind aan het pesten komt
- Stimuleer uw kind altijd positief. Hierdoor kan het zelfbeeld vergroot worden of terugkomen

- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van sport of in ieder geval tot het deelnemen aan sociale activiteiten
- Neem de adviezen vanuit de gesprekken op school serieus

Ouders van pestende kinderen

- Word bij een melding niet boos en ontken het pesten niet. Raak ook niet in paniek: elk kind loopt kans een pestend kind te worden
- Probeer achter een mogelijke oorzaak te komen
- Besteed extra positieve aandacht aan uw kind; geef complimenten voor goed gedrag en corrigeer ongewenst gedrag
- Maak uw kind gevoelig voor wat het een ander aandoet
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van sport of in ieder geval tot het deelnemen aan een sociale activiteit
- Neem de adviezen vanuit de gesprekken op school serieus
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de aanpak van de school staat

Algemeen

- Neem het gepeste kind en zijn/haar ouders serieus
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met alle betrokkenen om te gaan
- Geef uw kind altijd complimenten bij goed gedrag
- Corrigeer uw kind bij ongewenst/antisociaal gedrag
- Geef altijd zelf het goede voorbeeld, waak voor discriminerende of arrogante meningsvorming
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen, zonder daarbij geweld te gebruiken
- Leer uw kind voor anderen op te komen, zonder daarbij geweld te gebruiken

Vertrouwenspersoon

Elke ProConschool heeft een vertrouwenspersoon die in voorkomende gevallen mee kan denken en kan luisteren. Daarna kan samen bekeken worden welke weg gekozen kan worden om het probleem op te lossen.

Gedragsafspraken voor volwassenen

Ook voor ouders, verzorgers en teamleden gelden de algemene gedragsafspraken, zoals opgesteld in dit gedragsprotocol. Iedereen moet zich veilig voelen bij ons op school. We verwachten dan ook niet alleen van kinderen, maar ook van volwassenen dat zij zich inzetten voor een prettig leef- en leerklimaat. Openheid en respect voor elkaar vinden wij erg belangrijk!

Personeel

- Personeel streeft ernaar dat kinderen, collega's en ouders zich prettig en gerespecteerd voelen
- Personeel onthoudt zich van agressie, geweld, discriminatie, pestgedrag en seksuele intimidatie

Indien het personeel zich niet aan het gedragsprotocol houdt, kunnen de volgende stappen worden ondernomen:

- Personeelslid of ouder spreekt collega aan op zijn/haar gedrag.
- Een conflict wordt uitgepraat met een derde persoon erbij (vertrouwenspersoon of directielid).
- Indien gesprekken niet tot een oplossing leiden wordt er, afhankelijk van de ernst van de situatie een melding gedaan bij het bestuur of de politie.
- Uiterste maatregel: officiële berisping, schorsing, verwijdering of voordracht tot ontslag door het bevoegd gezag.

Ouders

- Ouders kunnen te allen tijde een gesprek aanvragen over de ontwikkeling van hun zoon of dochter. Er wordt dan een afspraak gemaakt. Ouders respecteren het privéleven van het personeel, dat betekent dat ingeschat wordt of het probleem tot de volgende dag kan wachten en zo niet dat er niet na 21.00 uur en in het weekend wordt gebeld/ geappt.
- Wanneer ouders het ergens niet mee eens zijn, richten zij zich in eerste instantie rechtstreeks tot het betreffende personeelslid.
- Mochten ouders onwenselijk gedrag laten zien dan kunnen de volgende aanvullende stappen worden ondernomen:
 - Personeelslid spreekt de ouder aan op zijn/haar gedrag
 - Gesprek met de directie
 - Uiterste maatregel: ontzegging van de toegang tot de school

Indien het gedrag van de ouder na een gesprek niet verbetert en nadelige gevolgen heeft voor de ontwikkeling van het kind, bijvoorbeeld omdat het in een loyaliteitsconflict terecht komt, kunnen na bovengenoemde stappen en afhankelijk van de ernst van de situatie de volgende stappen worden genomen:

- Aanmelding bij (school)maatschappelijk werk
- Melding bij het bestuur
- Aantekening in de verwijfsindex
- (Aan)melding bij Veilig Thuis
- Melding bij de politie

Bijlage 2

Signalerings/handelings en evaluatieformulier voor:

Regel:

Doel: *(wat wil je bereiken)*

Gespreksonderwerp:

Leerkracht(en):

Datum:

Wat gebeurt er *(concreet waarneembare feiten, geen emoties)*

om WIE gaat het *(wie zijn betrokken: de groep, een subgroepje, ind. leerling)*

WAAR *(het lokaal, de gymzaal, het plein, anders)*

HOE *(wat zijn de afspraken w.b. de aanpak; denk aan fysieke ruimte, obstakels, organisatie, pedagogisch, belonen. Pas je de regel toe, hoe gebruik je de regel?)*

de leerkracht gaat

de kinderen gaan

EVALUATIE op

wat is bereikt:

wat is nog niet bereikt:

wat is het vervolg: *nieuw groepsplan/ individueel handelingsplan/ anders*